Пролетарі всіх країв єднайте ся!

Освободжене робітників мае бути ділом самих робітників!

РОБОЧИЙ НАРОД

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

The Working People
P.O. BOX 3658. WINNIPEG, MAN.

ORGAN of the UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY in CANADA.

РІК X. Ч. 73. СЕРЕДА, 25 ВЕРЕСНЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, SEPTEMBER 25th, 1918. No 73. VOL. X.

Аліянти Відносять Великі Побіди в Палестині, Сербії і Франції

ВЕЛИКІ ПОБІДИ БРИТІЙЦІВ В ПАЛЕСТИНІ.

Взяли в полон 25.000 Турків і здобули 260 армат.

ЛОНДОН, 23 вересня. — Забравши в свої руки перехресте Ієр-ед-Дамір над Йорданом, бритійські війська замкнули тим самим послідну дорогу утечі турецьким військам на захід від Йордану.

Бритійці під командою ген. Аленби взяли в полон поверх 25.000 турецьких жовнірів і здобули 260 армат. Турки розбиті до тої степени, що їхні сема і осьма армії перестали цілковито істнувати. Цілий транспорт обох сих армій попав в руки Бритійцям.

40.000 Турків попало в безвихідне положене.

ЛОНДОН, 23 вересня. — Послідні донесеня з Палестини говорять, що Турки втративши перехід через Йордан, попали в безвихідне положене. Більше як 40.000 війська мусить здати ся в бритійський полон. Дуже много жовнірів з розбитої армії розбігли ся по горах і блукають тепер безцільно без своїх провідників і комендантів.

Турки мали на сім фронті лише 4 літаки і ті попали в руки Бритійців.

Забрали Назарет.

В протягу пару днів Бритійці посунулись 60 миль вперед і здобули місто Назарет, Афуль і Бейсан. Забравши важнійші турецькі точки опору, воєнні критики надіють ся, що ген. Аленби поведе свій наступ дальше так, що незабаром очистить і північну Палестину від турецького панованя. Головну ролю в сім наступі Бритійців грає кіннота. Так як територія є досить гориста, то і до операцій тут надає ся ліпше кіннота чим піхота.

—о—

Німці опускають Камбрей.

ПАРИЖ, 23 вересня. — Паризький "Темпс" заявляє сьогодня, що Німці почали евакувати місто Камбрей. Населене міста висилають звідси до Монс.

Так француські як і англійські війська не дають Німцям спромоги вдержати ся вповні на певнім місці, укріпитись і виконати сильний протиатак. Німецька армія загально здеморалізована. Всі більші місцевости на котрих давнійше Німці сильно опирались, переходять нині одна за другою в посідане аліянтів. Найбільше укріплені міста на північнім і середнім фронті Камбрей і Ст. Квентін є сильно бомбардовані аліянтами. Сподіють ся, що оба міста в найблизших днях будуть в руках аліянтів.

На полудневім фронті Американці рівном підходять близше під німецьку твердиню Мец.

Під напором аліянтського оружя Німці відступають дальше на цілім західнім фронті.

Австрія віддає Холм Полякам.

Австрія заключила тайний договір з Україною. При сім Холм передасть ся Полякам. Австрія також готова уступити Польщі північну часть Галичини.

НІМЕЧЧИНА В КРИТИЧНІМ ПОЛОЖЕНЮ.

Політичні партії носять ся з думкою утвореня парляментарного правительства.

АМСТЕРДАМ, 21 вересня. — Правительствена кріза в Німеччині доходить до кінця. Партії більшостий носять ся з думкою утворити нове парляментарне правительство, яке було би цілковито незалежне від головної воєнної кватири і повести дальше таку роботу, якої вимагає серіозність хвилі.

Шайдеманівці хочуть вступувати в правительство кайзера.

Соціялісти (розумій соціялістів Його Величества) заявили свою готовість вступити до нового правительства на слідуючих условиях:

Перше, если будуть скасовані певні параграфи конституції,

Друге, если до правительства увійде найменше двох-трох соціялістів,

Трете, если важний політичний пост, як пр. міністерство внутрішних справ, буде відданий такому соціялістови як Фридерик Еберт, що є тепер президентом головного парляментарного комітету і віцепрезидентом соціял - демократичної (шейдеманівської — ред.) партії.

Більшість парляментарних членів партії центристів є за усуненєм з канцлера графа фон Гертлінга і за покликанєм на се становиско німецького посла до Копенгаги, Брокдорф-Ранцава.

Найбільші буржуазні дневники висказують ся за тим, щоби приняти до правительства і кількох соціял - демократів.

Готові наново розважати мировий договір.

КОПЕНГАГА, 20 вересня. — Німецька преса взагалі від соціялістичної аж до консервативної уважає відповідь президента Вилсона на австрійську мирову пропозицію разом з промовою бритійського міністра Бальфура як послідний доказ, що аліянти, як говорить преса, хочуть цілковито знищити центральні держави і їх народи та розчленувати їхню територію.

Соціялістичний (шейдеманівський) "Форвертс" говорить, що більшість німецького народа готова на ново розважати берестейську мирову угоду, одначе ніколи не згодить ся на втрату німецьких кольоній.

Лякають безмилосердними репресіями.

ПАРИЖ, 21 вересня. — Телеграми з Цюріху говорять, що німецьке правительство на случай серіозного повстаня лякає вже від тепер населене безмилосердними репресіями.

Єсли юнкерське правительство згори асекурує собі такі кроки поборюваня народного гніву, то се значить, що Німеччина находить ся на порозі революції. Коли нема обави, то про такі річи як здавлюване революції ніяке правительство не буде отверто говорити.

РОСІЯ І БРИТАНІЯ ВИМІНЮТЬ ГОРОЖАН.

Звільнили дипльоматів опустити Росію.

АМСТЕРДАМ, 20 вересня. — Большевицьке правительство візвало бритійських дипльоматичних представників опустити сейчас російську територію. Вістку сю подає бременська "Везер Цайтунг".

Росія і Британія віддадуть собі горожан.

ЛОНДОН, 23 вересня. — В тутешних офіціяльних кругах говорять, що заходи для спільної обміни бритійських горожан в Росії і Росіян в Великій Британії, йдуть вперед. Отримано інформацію від М. Чічеріна, російського міністра заграничних справ, з котрої можна сподівати ся, що бритійські горожани виїдуть безпечно з Росії.

Російська "Дума" і "царська рада" появились в контрольованім Німцями Києві.

АМСТЕРДАМ, 23 вересня. — Телеграма з Києва говорить, що на недавнім мітінгу членів російської Думи і російської царської ради ухвалено видати апель до публичної опінії Европи і всіх правительств, щоби положити конець "большевицькому теророви".

Депеша додає, що українська рада (?) рішила вислати протест до всіх країв проти арештованя і розстрілюваня українських горожан в Росії і "нелюдського" способу веденя політичної боротьби, яка тепер там істнує.

Німеччина оставить прибалтійські провінції.

ВАШИНГТОН, 20 вересня. — Міністерство загр. справ отримало відомість про те, що Німеччина почала вивозити з Естонії і Лівонії всі свої матеріяли. Пізнійше вона наміряє цілковито оставити сих дві провінції.

Замах на Троцького.

АМСТЕРДАМ, 22 вересня. — В Курску, де перебував тепер Лев Троцький, якийсь жовнір вистрілив до него два рази, одначе кулі не влучили і Троцький вийшов ціло.

Вістку сю прислано з Києва.

Затопили 2 кораблі.

ЛОНДОН, 21 вересня. — Аліянтські відділи армії і фльоти оперуючі на ріці Двині, в північній Росії, затопили два ворожі кораблі і захватили 3 армати. Бритійське міністерство війни подало звіт про те, що большевицькі війська понесли великі втрати в борбі з аліянтськими жовнірами.

Голодний 16-літний хлопець дістав за крадіж поживи шість місяців.

ТОРОНТО, 23 вересня. — Дональд Конрад, 16-літний хлопець, дістав засуджений в суботу за крадіж поживи на 6 місяців вязниці. Конрад прийшов з Галіфаксу і старав ся дістати роботу. Він сказав, що тому взяв поживу, що був голодний.

АВСТРІЯ ГОТОВА НА ВСЕ, КОБИ ЛИШ МИР.

Австрія може відступити від берестейського договору.

АМСТЕРДАМ, 20 вересня. — Кружать загально вісти про те, що Австрія приготовляє ся заявити, що вона відступає від берестейського мирового договору. В коротнім часі надіють ся урядової заяви австрійського правительства або парляментарної резолюції, що Австрія не думає стояти твердо при берестейській угоді.

Велика експльозія в фабриці амуніції в Австрії.

АМСТЕРДАМ, 23 вересня. — Як доносять віденські газети, підчас експльозії в амуніційній фабриці в місті Велерсдорф, близько австрійської столиці, зістало убитих 382 особі, а богато зістало ранених. Були се переважно дівчата.

Австрійський регімент відказав ся йти на зах. фронт.

БАЗИЛЕЯ, Швайцарія, 23 вересня. — Депеша з Києва доносить, що австрійський регімент в Ровні, на Волині, відмовив ся йти на боєвий фронт у Франції. Австрійці розвинули червоний прапор і до них прилучили ся два другі регіменти.

Голодові безпорядки в Австро-Угорщині.

ЦЮРІХ, 20 вересня. — "Юниверсал Сервіс" доносить про нові голодові безпорядки, фалею перейшовші по цілій Австро-Угорщині. Жінки рабують склепи з поживою. В богатьох містах проголошено воєнний стан.

Бунт угорських полків.

ЛОНДОН, 20 вересня. — Угорський офіцир, взятий Американцями в полон на західнім фронті розказав, що в Будапешті розстрілено два угорські полки, відказавші ся йти на західний фронт.

В Румунії ширить ся повстане селян.

АМСТЕРДАМ, 20 вересня. — Німецька півурядова "Норд Дайтше Цайтунг" доносить, що в Румунії йде серіозна агітація за тим, щоби відновити приязнь з аліянтами. Головним провідником сего руху має бути королева. Німецька преса остерігає румунське правительство перед консеквенціями, які можуть оказати ся в результаті сего руху.

Знова лондонські телеграми говорять, що в наслідок серіозних антинімецьких заворушень румунських селян, Німеччина приказала генералови Макензенови вертати сейчас до Румунії і здавити всі заходи населеня в розпочатю нової війни.

Румунський принц втік до Одеси.

КОПЕНГАГА, 21 вересня. — Часопись "Кіевская Мысль" доносить сюди, що румунський престолонаслідник втік з Румунії до Одеси. В Румунії ширить ся бунт селян проти німецьких наїздників.

ЄЩЕ ОДНО ПРАВИТЕЛЬСТВО В СИБІРІ.

Чехо-Словаки проголошують у всіх містах воєнний стан.

ВЛАДИВОСТОК, 18 вересня. — Чехо-Словаки сейчас же після того, як беруть міста, негайно проголошують в них воєнний стан.

Еще одно правительство в Сибірі.

ВЛАДИВОСТОК, 18 вересня. — Крім правительства ген. Горвата, котрий старав ся стати диктатором, а не що союзники йому не позволили, тепер появилось друге правительство в Сибірі, в Омску. Утворено повне міністерство з представників ріжних клас і партій. Маючі кляси взяли перевагу.

Польські легіони помагають Чехо-Словакам.

ВЛАДИВОСТОК, 18 вересня. — В Сибірі поорганізувались польські легіони, щоби помочи Чехо-Словакам. В многих місцях сі легіони вже помагають Чехо-Словакам.

Готовлять ся до помочі Чехо-Словакам в европейській Росії.

ТОКІО, 21 вересня. — Чехословацькі війська з західної і східної Сибірі злучивши ся в Читі, стягають всі свої сили до Іркуцка, щоби звідси пустити ся на поміч Чехо-Словакам в европейській Росії.

Ся армія буде находити ся під командою генерала Гайди.

—о—о—

Німецько - австрійські плінники під Іркуцком.

ХАРБІН, 23 вересня. — Шість тисяч німецько - австрійських плінників загрожують дистріктови Іркуцк. Населене Байкальского району ожидає приходу Японців.

Чехо-Словаки сильно переслідувані.

ЛОНДОН, 20 вересня. — Чехо-словацькі війська в европейській Росії, не маючи подостатком амуніції, є тяжко переслідувані ворогом. В протягу послідних 10 днів, большевицькі війська при значній помочі німецьких плінників заняли Вольск, Сімбірск і Казань. Упадок Казаня приписує ся виключно недостачі амуніції.

Місто Баку в огни.

АМСТЕРДАМ, 21 вересня. — Після того як Турки заняли по відході Бритійців каспійський порт Баку, в місті наступили великі експльозії. Телеграма з Москви говорить, що ціле місто в огни.

Др. Інгерман виключений з Соціялістичної Партії.

НЮ ЙОРК, 18 вересня. — Центральний Комітет Соціялістичної Партії міста Ню Йорку, на своїм засіданю минувшої суботи, рішив виключити з партії д-ра Сергія Інгермана за його контр - революційну діяльність в відношеню до Росії. — Виключений з Соц. Партії Інгерман стоїть на чолі рос. тижневика "Народная Газета".

АРЕШТОВАНО СОЦІЯЛІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ.

Берлінська поліція розігнала зібране.

КОПЕНГАГА, 21 вересня. — Берлінський "Форвертс" подає вісти про те, що берлінська поліція розігнала мітінг незалежних соціялістів в першім дистрікті Берліна.

Поліція заборонила провідникови соц. меншости Гугови Газе-му виступати з промовою і арештувала предсідателя мітінгу Адольфа Зольфа.

Арештоване 12 німецьких соціялістичних провідників.

ВАШИНГТОН, 21 вересня. — Телеграма з Дрезден через Амстердам доносить, що німецькі власти арештували 12 провідників саксонської Незалежної Соціялістичної Партії. Арештованя доконано в Дрезден, Хемніц і Цвікав за ширене бунту в індустріяльних дистріктах Саксонії. Німецька цензура не допустила переслати за границю ніяких подробиць про арештоване та бунти.

Устроюють демонстрації за миром.

АМСТЕРДАМ, 20 вересня. — Кольонські газети, що надійшли до Голяндії розписують ся широко про демонстрації за миром устроювані соціял-демократами в Есен, Кольонії і великих містах Саксонії. Тисячі народа брало участь в сих демонстраціях.

Можливість завішеня оружя, говорить німецький канцлер.

ЛОНДОН, 20 вересня. — Через Гагу доносять до Лондону, що німецький канцлер фон Гертлінг заявив, що є вигляди на завішене оружя в недалекій будучності, та що Німеччина готова тепер розважати над установленєм східної границі. Доносять також про те, що членів австрійського парляменту скликано на нараду.

Німці не хочуть вертати ся до Німеччини.

БЕРНО, 20 вересня. — Німецьке правительство через своїх представителів в Швайцарії покликує всіх Німців, що відбули вже військову службу і переживають на швайцарській земли, щоби сейчас вертали назад до Німеччини до праці поза боєвою лінією. Але вони не дуже спішать ся вертати до дому. Говорять, що з 10.000 проживаючих в Швайцарії Німців не повертає більше чим 25 процент.

Німці перекидають війська з Польщі на зах. фронт.

ЖЕНЕВА, 20 вересня. — Німецька армія в Польщі послідними часами дуже зменшила ся. Телеграми з Кракова говорять, що Німеччина перекидає свої війська з Польщі на західний фронт до Франції.

Новий американський посол для Англії.

ВАШИНГТОН, 20 вересня. — Президент Вилсон назначив до Англії нового посла в особі Дж. В. Дейвіса з Вест Вірджінії, на місце уступившого з причини слабости Пейджа.

ВЕЛИКІ ПОБІДИ СЕРБІВ В МАКЕДОНІЇ.

Серби взяли 10.000 плінників і 120 армат.

ЛОНДОН, 23 вересня. — "Ді Івнінг Стандард" каже, що вона довідуєть ся, що Серби в Македонії взяли від 9.000 до 10.000 плінників і 120 армат.

Поступили 25 миль за один день.

ЛОНДОН, 23 вересня.— Сербські війська відтяли головну зелізну лінію межи Ускубом і Салоніками і находять ся тепер на західнім березі ріки Вардар. Так говорить видана в неділю сербська офіціяльна заява.

На захід від Вардару Серби відтяли зелізничу лінію до Прилепу, яка є головною лінією німецької комунікації в сім районі.

Сербські відділи інфантерії є тепер в гірських районах і поступили 25 миль в однім дни. Число взятих плінників і забраного воєнного матеріялу збільшаєть ся з кождим днем.

Від 15 вересня Серби поступили 40 миль.

Італійці взяли 16 сіл в Македонії.

РИМ, 23 вересня. — Італійські війська в Македонії поступили за відступаючими Німцями і Болгарами на більше як сім миль і взяли 16 сіл, каже сьогодня донесене з воєнного бюра.

Ворог відступає.

ПАРИЖ, 23 вересня. — (Агенція Гаваса). — Як подають нинішні депеші з македонського фронту, аліянтська кавалерія була вчера в районі Струмиця, три милі від болгарської границі. Одинайцята німецька дивізія відступає в безладю.

Депеші кажуть, що перша болгарська армія в районі Монастиру і Прилепу є відтята від другої армії в секторі Дойран.

Японський кабінет зрезигнував.

ТОКІО, 23 вересня. — Японський кабінет з премієром гр. Терачі, який був при уряді від жовтня 1916 року, зрезигнував в суботу.

Як Німці орудують в Естляндії.

АМСТЕРДАМ, 16 вересня.— Естонець, проф. Антін Поп передає потрясаючі подробиці німецького пановання в Естляндії. — Положене в Естляндії невиносиме, — розказує проф. Поп, все політичне житє подавлене, партії знищені, преса заборонена, а збори розганяють ся багнетами. Много політичних діячів розстріляно. Німецькі барони управляють краєм.

Вибраний населенем сойм зістав розігнаний і заміщений інституцією, до котрої увійшли "посли по назначеню". Німецька мова стала обовязковою. Уживане російської мови строго заборонено, навіть в переписці.

Естонські війська розпущені. Почта не функціонує. Судові інституції не істнують. Їх заступили німецькі воєнні суди. Фабрики замкнені, банки відказують ся виплачувати гроші тим, що їх вложили.

В Ревалю були случаї, коли дітий доставляли зі шкіл до шпиталів; вони захоровували від систематичного недоїданя.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada at the Ukrainian Labor Temple, cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

D. [illegible], Managing Editor and Manager.
Phone St. John 1465
Subscription $2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД" виходить в Канаді і вистарчає в Америці соціял-демократичне часописьмо, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.
Виходить два рази на тиждень.
За редакцію і адміністрацію відповідає Д. [illegible].
Річна передплата на "Р. Н." в Канаді і Злуч. Державах виносить $2.50.
ПЕРЕДРУКИ ДОЗВОЛЕНІ ЗА ПОДАНИЄМ ЖЕРЕЛА.
Рукописів не вертає ся.
ЗА ОГОЛОШЕНЯ РЕДАКЦІЯ "Р. Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.
При зміні адреси треба подати стару і нову адресу і долучити 10ц.
Адреса до "Р. Н." така:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658, Winnipeg, Man.

ДО ЧЛЕНІВ ПАРТІЇ В СПРАВІ УКР. РОБ. ДОМУ.

Товариші! До вас отсе звертаєть ся в згаданій в заголовку справі не заряд партії, ані заряд Укр. Роб. Дому, лиш звичайний рядовий член партії, котрому лежить на серцю справа будови Укр. Роб. Дому, так велими важної для нас робітників і фермерів інституції.

Нового небогато вам скажу. Хочу радше пригадати вам дещо важного із того, що вже писалось на сторінках "Роб. Народа", аби оно не пішло часом в забуте.

Писало ся в "Р. Н." іменно, що тягар будови Укр. Роб. Дому спадає в першій мірі на наші плечі, на плечі нашої з'організованої громади, У. С. Д. П. і наших симпатиків. Досвід показав нам, що се лише [illegible]; що нам нема що надіятись помочи від нікого иншого.

Одначе тягар будови Укр. Роб. Дому не такий страшний для нас, як се може декому з нас спершу виглядало. Укр. Роб. Дім має коштувати поважну суму гроша, се правда, і її трудно буде зложити невеликому гуртови тих товаришів, котрі завсігди попирають всяке діло перші. Колиж ми всі попремо справу так як повинні, тоді нікому з нас не буде "трудно".

Почислім лише: колиб так увесь тягар будови Укр. Роб. Дому упав лише на членів партії і ми мусіли зложити сорок тисяч долярів, то на кождого з нас, числячи нас около дві тисячі членів, — припалоб по двайцять долярів. Всі члени партії зложивши по 20 дол. можуть самі збудувати Укр. Роб. Дім. Чи може хто із нас сказати, що не може зложити (разом або в ратах) $20.00 на Укр. Роб. Дім в теперішнім часі? Хіба лише невеличкий [illegible], що не може зробити, не кажучи перерахувати таки $20.00 на Укр. Роб. Дім. І так, колиб лише кождий член партії зложив не менше $20.00 на Укр. Роб. Дім, ми відразу малиб досить [illegible], бо готових [illegible] нині буде [illegible].

А впрочім є між богато таких членів партії, які й дотепер не поспішили з своїми не то двайцятками, але пять-долярівками на поміч будові Укр. Роб. Дому, хоч перше всего від членів партії ми маємо право не лише сподівати ся, але і вимагати, аби они спішили на поміч Укр. Роб. Домови і ставали членами тої нашої інституції. Тому то заряди відділів і ті товариші, що вже поставали членами Укр. Роб. Дому повинні подбати аби передовсім ні один член партії не лишив ся десь з боку і не був членом Укр. Роб. Дому.

Ми не належимо до нашої партії для паради, ані для "гонору". На нас тяжать особливо в теперішнім часі великі обовязки, перед нами є великі задачі до виконання. До безнастанної праці кличе нас теперішний час. До праці і до жертв. Тому соціялістам від паради серед нас не повинно бути місця. Тому такий член партії, що отягаєть ся від жертвовання на будову Укр. Роб. Дому і не думає стати його членом, повинен із сорому з поміж нас втічи. Бо подумайте, Товариші, наші товариші в ріжних краях ідуть у тюрми і на смерть за справу, жертвують власне жите. Чи можемо ми щиро звати товаришем того, котрий помагає лише язиком, а коли діло дійде до гроший, то в нього десятка дорожше від соціялізму і всього в сьвіті? Чи можемо ми без жалю звати таких членів партії товаришами?

А як оно здаєть ся тим товаришам, що жертвують своє особисте щастя, й своє жите за для нашої робітничої справи?

Прикро булоб, Товариші, колиб між нами остались такі ще такі, що не булоб їх серед членів Укр. Роб. Дому. Тож подбаймо про те, щоби того не було.

Поза тим не допускайте, щоби товариші з одної місцевости понад сили робили для справи Укр. Роб. Дому, а з другої зробили мало, і сиділи спокійно.

Гляньте в "Р. Н.": з деяких місцевостий безнастанно повідомують ся датки на фонд будови У. Р. Д. А з деяких з'явилась маленька квота і спокій. І то навіть з таких, де є наші відділи і де від самих товаришів можна в пятеро більше сподівати ся. Тимчасом неодна маленька кемпа все збирає жертви і часто від тих самих жертводавців.

Товариші з деяких кемп постановили собі не спочити, поки від них не піде на Укр. Роб. Дім певна значна сума. От так наприклад товариші з Врул Майнс, при помочи одного сербського товариша А. Сусяра, котрий дуже заінтересований будовою Укр. Роб. Дому і щиро помагає збирати датки на Укр. Роб. Дім, постановили до ти не спочити, поки з їхньої кемпи не вишлеть ся на Укр. Роб. Дім найменше $1,000.00. Їм, впрочім, не богато вже до тисячі бракує. А нехай кождий відділ і кождий член партії візьме ся так само щиро за справу і нехай скажуть собі, що не спочнуть поки Укр. Роб. Дім не буде виплачений до цента, то найдальше до року Укр. Роб. Дім буде чистий від всякого довгу.

Отже до діла, Товариші! Гляньте: на поміч нам спішать многі, многі товариші робітники і фермери з ріжних околиць і місцевостий; спішать на поміч з таких місцевостий, про які може ще й ніколи в нашій газеті не згадувано. Спішать з щирими жертвами на будову Укр. Роб. Дому і других зазивають за собою. Се повинно нас тішити і бути заохотою для нас до дальшої праці. Нехай нас не смутить те, що нам не помагає але шкодить "наша" куцоперо-буржуазна галайстра; але нехай нас тішить те, що сьвідомі маси робітничі і фермерські з нами.

Не спиняймож ся в розпочатій роботі. До діла без відпочинку, поки не буде збудований і виплачений Укр. Роб. Дім в Вінніпегу. Ті, що ще не жертвували — жертвуйте; ті що жертвували, але мало, — жертвуйте більше, щоби на других легче було. Збирайте жертви серед робітників, деб то не було. Замовте собі цеголки і картки Укр. Роб. Дому та продавайте при всякій нагоді, бо дохід з них іде на будову Укр. Роб. Дому. Устроюйте ряд представлень, концертів або забав на дохід Укр. Роб. Дому.

Коли всі так попрацюємо щиро, то за пару місяців Укр. Роб. Дім буде цілковито виплачений і з нього ми будемо користати в заплату за наш труд.

Член партії і У. Р. Д.

ПОДУМАЙМО ПРО "РОБОЧИЙ НАРОД".

Від коли почали ся збирати фонди на будову Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, від тоді товариші цілковито забули за "Робочий Народ". За той час не впливають жадні датки на пресовий фонд "Р. Н." — все складають товариші на Укр. Роб. Дім. Се дуже відрадне явище, що укр. робітники і фермери в Канаді та Злуч. Державах жертвують так щедро на будову Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, одначе Ви, Товариші, мусите памятати і за "Робочий Народ". Кілька останніх місяців, коли передплата найслабше напливає, пресового фонду Ви зовсім не надсилали, а тимчасом "Р. Н." мав великі видатки. І так половину коштів на видання "Робітничого Калєндаря" мала понести адміністрація "Робітника", чи лішше сказати Екзекутива У. Ф. С. П., чого одначе не було, бо "Роб. Кв." не зістали доручені американськими властями в призначене місце. Через те ми видали кілька сотов долярів на друк "Роб. Кал." від стейтських товаришів не отримали. А свої гроші в видавництво на календарі ми [illegible] мусіли. Се раз. Тепер перенесення ся "Р. Н." до нового приміщення в Укр. Роб. Домі коштує нас около $200.00. Крім того ми були приневолені вас тепер, в новім місци, купити так необхідну в друкарні машину до різання паперу, котра також коштує нас $300.00. Разом адміністрація "Р. Н." мала посідніми тижнями близько $1,000.00 видатків, крім звичайних розходів в друкарні. На покрите сих видатків ми ні звідки не отримали жадних гроший. Як було вже згадано вище, пресового фонду на "Р. Н." вплинуло сего літа дуже маленько, а передплата в літних місяцях була також невелика. Зібравши се все разом, ми коротко скажемо: **Треба помогати тепер і "Робочому Народови".**

Вашим обовязком, Товариші, є дати свою поміч "Р. Н." і то не отягаючись. Ще ніхто і ніколи не помагав "Р. Н.", а лише самі робітники та фермері, але і "Роб. Народ" не служив і не буде служити ніколи нікому иншому, а тільки і тільки робітникам і фермерам. "Робочий Народ" є Ваш, Товариші, і Ви йому поможете. Ви вже не раз йому помагали, не відмовтесь від сеї помочи й тепер.

Коли Ви, Товариші, жертвуєте десятками, а навіть і сотками на Укр. Роб. Дім, мж вірімо, що Ви не відмовитесь дати кілька долярів на прес. фонд "Р. Н." Коли ми хочемо видавати "Р. Н." три рази на тиждень, ми мусимо перше покрити розходи, які вже зробили.

Товариші! Посилайте пресовий фонд "Р. Н."! Жертвуючи на "Р. Н.", Ви жертвуєте самим собі.

—o—

СОЦІЯЛ - ПАТРІОТИЗМ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

В ню-йорськім "Робітнику Польскім" з дня 22 серпня читаємо слідуюче:

Минувшої неділі (18/серпня) відбув ся в Чікаго з'їзд стейтових секретарів Соціялістичної Партії. Сей з'їзд мав занятись розглядненем становиска партії в теперішній хвилі, головно зревідувати платформу, ухвалену в Ст. Луїс.

Ухвалено дуже широку резолюцію, котра в найважніїших частях не ріжнить ся засадничо від ухвал принятих в Ст. Луїс. Ся резолюція зістане оголошена доперва за кілька днів, позаяк партійна екзекутива має її еще раз переглянути і поробити деякі поправки.

Значна часть членів Соціялістичної Партії, незадоволених зі становиска занятого партією в Ст. Луїс, по послідним чікагоськім з'їзді оказує еще більше незадоволення. Можливо є також, що в недалекій будучности наступить роскол в радах партії.

Ті, котрі еще перед кількома місяцями виступили з Соціялістичної Партії і з цілої сили попирають воєнну програму президента Вілсона, як Рассел, Спарго, і много і богато инших — згуртували ся коло тижневика "Appeal to Reason" (тепер "New Appeal") і старають ся заложити нову соціялістичну организацію під назвою "Соціял-Демократична Ліга". На разі нова организація не має більших [illegible].

Натомість люди згуртовані в сій "Лізі" вислали до Европи "місію", цілию котрої є інформоване соціялістів в аліянтських краях про стремління і стан соціялістичного руху в Америці. Очевидно, ся "місія" не має уповажнення від Соціялістичної Партії.

В перших, дуже коротких донесеннях тої "місії" читаємо, що її зичливо приняли більшість французьких соціялістів і представителі робітничого руху в Англії. Не менше зичливо приняли її представителі французького правительства. Вони намірюють зорганізувати новий "Інтернаціонал", до котрого одначе входили би на разі лише соціялісти з аліянтських держав і тільки ті, котрі хотять брати чинну участь в війні проти німецького мілітаризму.

МАЛПЯЧА ВАРТІСТЬ ДОЛЯРА.

Припустім, що я і ви блукаючи пустинею знайшли велику грудку золота.

Припустім я скажу: Так, то є золото, але ми його лишім, бо оно без вартости. Але ви скажете: Так, але ся грудка золота коштує сотки тисяч долярів так як її бачите.

На те я відповім: Ні, ви ошибаєте ся. Так як ми його бачимо, оно нічого не коштує. Оно без вартости.

Се певно вас задивує. Ви відповісьте: Ми викопали його, завезли до міста, відтак до фабрики гроший, а тоді ми богаті.

А, так то що иншого. Коли ви його виконаєте і принесете в сьвіт цивілізації, тоді оно буде мати велику вартість, [illegible].

Так як оно лежить, оно не представляє вартости для нікого. Одначеж коли ви його відносите, то се вже є праця і оно вже зачинає набирати вартости. Вартість та зростає з хвилею, коли ви його кладете на віз і везете до міста Ню Йорку чи Вашінгтону; так оно буде продане. Тепер розбирайте: викопати золото, піднести його, перевіз до міста, праця щоби зробити з нього гроші або дорогі річи, се означає працю мускулів, думки, людської енергії, то є людської робочої сили.

Золото одержало свою величезну вартість лише тому, що оно репрезентує робочу силу чоловіка, котрий його копав, підносив, будував машини і знаряди, щоби його двигнути, чоловіка, котрий будував залізниці і чоловіка, котрий працював над виробами гроший з нього.

Так є зі всім золотом. Оно є вартісне тому, що оно є втіленням робочої сили.

Колиж вартість віргу се золотом. Золото є універсальним посередником виміни. Се є для того, що золото є тревале, легко його вімінати, трудне до відробовання (підробки), лише мало зуживаєть ся повинно довгого ужиття і богато його можна дістати в розмірно малім місци. Всі цивілізовані народи сьвіта установили золото мірою вартости.

Золото є не лише металем, але і вигодою. Оно має вартість для того, що в нім є вложена робоча сила.

Одна унція золота може бути замінена за 20 мішків муки тому, що праці коло видобутя одної унції золота рівна ся праці випродуковуючій 20 мішків муки. Наколи-ж випродуковане одної унції золота забере лише половину сего часу і праці, що випродукована 20 мішків муки, тоді ми за ту муку мусимо заплатити 2 унції золота. Отже праця є правдивою мірою вартости. Чим менше праці є завиненої в золоті, чи грошах, тим менше за них можна купити.

Другим нашим проблемом буде розслідити теперішну ціну продукції золота. Розслідивши статистику золота від 1881 року до 1885 року, пересічна продукція золота виносила 99 міліонів долярів. В році 1910 продукція досягнула 454 міліонів і з кождим роком іде в гору.

Що продукція золота так значно збільшила ся, се треба завдячити машинерії до копання золота і ріжним хемікаліям при помочи котрих золото можна скоро чистити.

Вплив великої війни.

Великим чинником до збільшення продукції золота є теперішна велика війна. Зараз на початках війни всі правительства почали збирати всьо золото знаходяче ся в границях даної держави. Найбільше о се постарала ся Британія і то не лише збиранем, але присьпішила добуване золота до такої скорости, що в другій половині 1916 року добула чотири рази тілько золота, кілько добула в першій половині 1914 року.

В останніх трох літах Англія і Франція, купуючи продукти в Америці привезли сюди мільярд і двіста міліонів жовтого металю.

Ніколи в історії сьвіта не було в обороті тілько золота. Для того, що його богато є, оно є тане. Чим танші гроші, тим менше за них можна купити. Се є власне те, чому пара черевиків, котрі коштували 3 або 4 доляри тепер коштують до 9 долярів.

Для того гроші складані до банку перед кількома роками стратили вартість до половини.

Високі ціни на поживу можуть вам принести великі несподіванки в недалекій будучности. Слідуючих пять або десять років будуть вони [illegible] замішань на землі.

В Росії ціна рубля впала дуже низько. На початку 1917 року почали ся в більших містах на сході Злуч. Держав бунти через те, що люди не могли купити досить поживи за заробіток.

Щоби таким бунтам запобічи, правительства ріжних краів взяли на себе контролю споживчих продуктів, регулюючи продукцію і консумцію, установляючи ціни, [illegible]. Велику ролю в теперішних цінах на поживу і инші потреби грають спекулянти. Они то вивезли богато поживи до Европи, а на останку в Америці підносли ціни.

Ще одним чинником в теперішній дорожнечі є се, що богато робітників в фабрик і рілі забрано до війни. Сей чоловік мусить їсти і вбрати ся помимо того, що поживочної праці він не робить. За него мусять працювати другі.

Що буде в будучности?

Проф. Скат Ніринг, економіст і автор книжки "Платня робітнича в Злучених Державах", подає слідуючу статистику: Половина дорослих мущин в Злучених Державах одержує платні менше нім 500 д. річно; три четвертих менше як 600 д. річно; девять десятих менше як 800 д. річно; десять процент більше як 800 д. річно. Жемщини: одна пята одержує менше як 200 д. річно; три пятих менше як 325 д. річно; девять десятих менше як 500 д. річно і лише одна двайцята більше як 600 д. річно. Отже наколи се правда, що експерти кажуть, що продукція золота буде збільшувати ся, можливо, що і 80 процент вище понад теперішний позем, то се значить, що 500 д., котрі робітник одержує, будуть зредуковані до 250 д. своєї купуючої сили. Се буде так тоді, коли піднішка платні і обниження ціни на конечні потреби не будуть мати місця.

Тепер ми прийшли до критичного осередка: платня ніколи не додержує уровеня цінам. Приглянувши ся лише кільком статистикам, в побачимо, що ціни на поживу піднесли ся від 25 до 60 проц., тоді, коли платня лише від 15 до 20 проц., і то платню підносшувано робітникам фаховим, в той час, коли робітники не фахові майже примирають з голоду в більших містах Америки.

Було попередно сказано, що головною причиною сего нещастя є те, що платня не стоїть на рівні з цінами. Чому се так? Тому, що ті, котрі контролюють потреби нашого житя, фабрики, майна, машинерію продукції не хотять платити. Посідачі капіталісти утворили собі осібну класу, зовсім відрубну від робітничої і в їх інтересі є платити як найменше за як найдовші години праці.

В інтересі робітників є працювати як найменші години за як найбільшу платню; інтереси обох сих клас є дуже противні.

Суспільність складаєть ся з двох клас: з класи, котра жиє з доходів і не працює і з класи працюючої, котра має на продаж лише свою робочу силу.

Чому класа капіталістична не хоче як належить платити? Тому, що се зменшило би її доходи.

Щоби такому визискови запобічи, робітники мусять организувати ся, студіювати економію працюючої маси, щоби спільними силами мозку і енергії сотворити нову суспільність, де золото не буде панувати над чоловіком, але буде служити йому.

ВОЄННІ ПРИГОДИ НІМЕЦЬКОГО ДЕЗЕРТИРА.

(Докінчене).

XXIV.

АМЕРИКА — БЕЗПЕЧЕНЬСТВО.

Се, про що хочу ще розказати, не відносить ся вже до активних воєнних пригод. Одначе читач може схоче довідатись в який спосіб дістав ся я до Америки. Про се розкажу як найкоротше.

В Голяндії загально думали, що війна неминуча. І знова мені прийшло ся думати над зміною місця прожиття. По довшім надумаю ся над ріжними планами, я рішив ся їхати до Америки.

Як постановив так і зробив. В кілька днів я довідав ся, що корабель Зильдам, голяндсько-американської лінії відпливає в ночи з 17 на 18 марта до Ню Йорку. Я зібрав свої річи в малий пакуночок і почав ризиковну гру.

Я ніколи не їхав ще кораблем на морю. Се був торговельний корабель не дуже великого розміру. Я довідав ся, що залога буде на кораблі аж о 12-ій годині в ночи. Я розумів, що вони не прийдуть скорше. З маленьким пакунком в руці я ждав вже на дону о 10-ій годині. Все, що вспів взяти з собою в поспіху і подражненю, то було около сім фунтів хліба і десять-квартова банька води. О 12-ій годині прибули на корабель матроси і робітники. Многі з них були пяні і заточували ся з своїми пакунками на плечах. Я замішав ся між них і так само почав заточувати ся як і вони. Так я дістав ся на поклад корабля незамічений ніким з боку. Зараз таки коло мене я завважав великий чорний отвір з залізною драбиною. Кинувши туди мій пакунок, я спустив ся по драбині в долину. Се був магазин вугля і було тут кругом темно. Я міг засьвітити сірником і розглянути ся ліпше де я находжу ся, але боявся, щоби себе не зрадити. Я виліз на угле під саму стелю і тут під стіною зробив собі леговисько. Боком я положив ся во бічної стіни.

Ніхто й не думав про те, що я находжу ся на кораблі. Нарешті машини почали робити і ми оставили беріг. По довгих годинах плавби корабель задержав ся. Я згадував, що се ми певно в Англії. Може ми стали в Довер, а може в иншій пристані — я не знав напевно. Коли корабель мав ставати, я чув громи вистрілів і то дуже близько корабля. Я не мав поняти, що се означає. "Єсли Англійці знайдуть мене, моя подорож скінчена", подумав я собі. Але вони не шукали.

Корабель пустив ся дальше в дорогу. Я не знаю як довго стояли/ми на воді. Все гаразд, коли віаси вже виїхалисьмо. Щораз ставало зимнійше. Я не знав як ми далеко на воді, та кілько діб їдемо, бо не можна було згадати, що тепер на сьвіті: день чи ніч. Я їв по малому кусочкови хліба і запивав водою. Але сего було за мало. Я був постійно голодний. А що буде як і сего не стане?

Через се, що кораблем почало хитати на всі лади і він мусів направляти свою дорогу, я мало що не був погребаний вуглем. З кождою годиною робило ся гірше і я мусів напружити всі свої сили, щоби ратувати ся від вугля. Великі куснї вугля повалїчили мені голову; я чув, що по моїм лици спливає кров, але не можна було сему запобічи. Мій запас хліба був на вичерпаню а вода почала вонити. Засьвітивши сірник я побачив, що хліб був цілковито чорний.

Хліб кінчить ся, а я не знаю, як далеко ще до Америки. Я відчував, що щораз більше слабну. Кораблем хитало дальше. Не маючи поняти кілько днів находимо ся вже на воді, я прочував, що не видержу до кінця. Голод не давав мені спокою. Так пройшло кілька днів.

Нарешті машини перестали робити, а відтак знову пішли в рух. По довгих, довгих годинах корабель спинив ся. Я прислухував ся, що чути на покладі. Всюди було тихо. Відтак я почув, що з корабля почали щось вилядовувати [illegible].

Ню Йорк! — Я почав зсуватись в долину. На долині не було нікого і я поліз драбиною до переділу, де лежали ріжні пакунки матросів. Там також не було нікого. Найшовши якусь посудину, я напустив до неї теплої води і відійшов в куток, щоби трохи вмити свою твар. Поглянувши в веркало, я прямо злякав себе; я був дуже блідий та вихудлий — тільки скіра та кости на мені. Помимувши всю нужду, мені стало смішно, що я переїхав океан, не бачив його і не знаю навіть кілько днів та їзда тревала!

Тепер моєю задачею було дістати ся на сушу. Що маю говорити єсли мене піймають? Я подумав собі, що єсли шіймають тепер, то скажу, що я вліз на корабель з цілию дістатись до Голяндії, а відтак до Німеччини. В таким випадку вони сейчас виженуть мене на сушу. З такою постановою я почав лізти на поклад переповнений робітниками.

Я завважив сходи, що вели просто до магазину. Зібравши всі свої сили я приволік ся до них і дуже обережно почав ступати до гори. В дві мінути опісля я був вже на улиці поза магазином.

До сеї пори я держав ся ще на ногах, а тепер сили опустили мене цілковито і я повалив ся на сходи під чиїмсь домом.

Доперва опісля я довідав ся про те, що я не заїхав до Ню Йорку, а до Філядельфії, та що моя їзда тревала 18 днів. Се було 5-го цьвітня 1916 року, о 5-ій годині по полудни.

Фізично обезсилений, я познакомив ся ще того самого вечера з американськими горожанами. Вони оказали мені таку поміч, яку тільки одна людина може оказати другій. Один із сих високо-шляхотних людий забрав мене з собою до Ню Йорку. Я був так обезсилений, що більше як тиждень мусів оставати в кімнаті, заки поволи прийшов знова до себе.

Нині я подумав цілковито, щоби в рядах американських соціялістів боротись проти капіталізму, з що повинно бути цілию кождого класово сьвідомого робітника.

Протижидівська агітація в Австрії.

НЮ ЙОРК, 13 вересня. — Сіоністична організація Америки публично проголосила резолюцію жидівського комітету у Відни, який ухвалив рішучий протест проти австрійських властий за те, що сі власти толерують антисемітську агітацію, на слідком якої поширюють ся частинні погроми.

Згадана організація твердить, що у Відни і по цілій Австрії веде ся систематична агітація в цілі підбурювання християнського населення до провокування Жидів, на що власти заплющують свої очи і не роблять найменших заходів перешкодити сій агітації.

ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ПРОТИ ПРИКАЗУ ГЕН. АЙХГОРНА В СПРАВІ ЗАСІВІВ*).

Приказ ген. Айхгорна. — Запит на Малій Раді. — Промови Ковалевського, Любинського і Грушевського. — Одноголосний протест. — Представники німецької команди у представників укр. державної власти. — "Поправний текст" приказу. — Мала Рада про наказ ген. Айхгорна що-до засіву ланів. — Мир з Україною — се лише формальність. — Теперішний погляд віденських кругів.

—o—o—

"Діло"
Львів, 22 цвітня 1918.

В числі з 19 с. м. подали ми відомлене Української Телеграфічної Агенції про вечірнє засіданє Малої Ради 13 с. м., на якім одноголосно ухвалено протест проти видання начальним вождом німецьких війск на Україні ген. Айхгорном приказу в справі засівів.

Текст приказу ген. Айхгорна,

який принесла в числі з 12 с. м. "Київська Мысль", звучить:

"Зі всіх тепер одержаних повідомлень виходить, що поважним засівам грозить опізнення. Мимо сего, що міністер рільництва звернув ся з закликом до селян і поручив рільничим комітетам, щоби земля була всюди засіяна тільки селянами, належить сумніватись, чи рільничі комітети мають в сій справі значний вплив і чи селяни приступлять до праці. Тому то німецькі воєнні власти повинні енергічно наперти в означених їм во енних областях, щоби засіяно землю, де се буде можливим, в порозумінню з українськими рільничими комітетами, а в інших місцях — з ініціятиви самих воєнних властей.

"Широким селянським масам належить оголосити в спосіб найбільше для них приступний, що слідує:

"Німецький вожд на Україні буде вимагати, щоби слідуючі точки були сповнені:

1) До сего, хто засіває землю, належать збори; одержує він гроші в готівці за зібраний урожай по відповідних цінах.

2) Селянин, чиїй возьме більшість ґрунту, перевисшаючу його сили, і таку не обробить сих ґрунтів в цілости, зробить в будучині не народови так і українській державі шкоду, яка не дасть ся направити, за що буде строго карений.

3) Там, де селяни не можуть засіяти всіх ґрунтів в селі і де находять ся ще земельні власники, сі останні мають відняти ся обсіву ґрунтів і в сім випадку рільничі комітети не можуть відбирати землі від дідича для справедливого її поділу між селян. Селяни не мають їм в жаден спосіб перешкаджати в обсіві землі. Для їх обсіву і переведення жнив рільничі комітети мають достарчити дідичам коний, рільничих машин і насіня на обсів. Ґрунтів, які рільничі комітети з припорученя державної власти не о-своїлі права поділили, німецькі війська не будуть брати в рахунок в сій думці, що сі ґрунти будуть дійсно засіяні. Урядові приказы в справі засівів, видавані воєнними властями, мають бути розліплені в повітах на видних місцях в мовах українській і німецькій і мають бути, о скілько се можливо, пояснені місцевими рільничими комітетами, або відповідальними місцевими органами. На рільничі комітети находить ся обовязок, щоби не бажали селян виданого висловом про простір засіяної ними землі. Там, де рільничі комітети будуть відмовляти ся від видання таких посвідок, мають їх виданий німецькі воєнні власти. Про всі зарядження, їх виконання і наслідки, також про простір засіяної землі місцеві власти мають донести головнокомандуючому до 15 мая с. р.

Німецький вожд на Україні
Айхгорн".

Запит українських соціялістів-революціонерів.

Зараз на другий день по оголошенню сього приказу в "Київс. Мысли" українські соціялісти - революціонери виступили на Малій Раді з запитом до правительства, чи такий приказ справді виданий, а коли ні, то чи потягнено до відповідальности "Київс. Мысль" за розширюване неправдивих занепокоюючих вістий. В запиті сказано, що приказ не тільки вмішуєть ся у внутрішні справи української держави, але також нарушує земельний закон, заказуючи бувшим земельним власникам обробляти поля, які на основі закона вже не є їх власністю.

Над сим запитом вела ся на денній і вечірній засіданю горяча дискусія, яка закінчила ся одноголосним ухваленем відносної резолюції.

Міністер земельних справ Микола Ковалевський,

відповідаючи на запит, сказав:

"Автори запиту хотять знати, чи такий приказ дійсно видано і чи не є се тільки неправдиве донесене газети. Отже такий приказ істнує. Він є продуктом заходів що до земельного питаня, які почали ся в останніх часах. В сих днях почали прибувати до Києва якісь делегації, які звертають ся до Ц. Ради з просьбами змінити земельний закон і домагаючи заступити теперішнє соціялістичне правительство т. зв. діловим. Сі делегації сфабриковані не без участи поміщицьких кругів. Цікаво, що німецький приказ хронольоґічно сходить ся з сими делегаціями.

По суті приказ є вмішанем у наші внутрішні справи. Німецька команда не довіряє мені як міністрови земельних справ і сама береть ся за роботу. Я далекий від говореня, що "на Шипці все спокійно", одначе ми далекі від того катастрофального положеня, як се дехто любить представляти. Всі землі будуть засіяні. Такі відомости приходять від земельних комітетів і всіх агентів, яких розіслано на місця.

В приказі є одна точка, яка готова зруйнувати нашу земельну справу. Там, де збереглися власники, говорить приказ, селяни не можуть самі засівати. Значить, для того, щоб селяни могли засівати, треба зруйнувати двори. Се вносить непорозуміння в село. Німецькі начальники на місцях будуть можливо видавати свої прикази і по своему рішати земельну справу.

Я — кінчить міністер — не міг безпосередно заявити німецьким властям свого протесту проти приказу. Се зробить президент міністрів і міністер заграничних справ. А я заявляю, що при таким положеню не можу нести дальше відповідальности за дальше ведене справи і відповідати за посміх засівів. Тому я нині подав заяву, що уступаю з свого становиска".

Управитель міністерства заграничних справ Любинський

вказує на те, що справа ще не вияснена та що для уступлення міністра Ковалевського нема достаточних основ. Приказ — говорить він — се плід агітації. В Берестю було ясно умовлено повне невмішуване в наші внутрішні справи, з якої соціальні реформи. Німці в Берестю мабуть допускали ся, не могучи [illegible] нашої соціяльної політики. Я їм виясню словами із поета: "Wer den Dichter will verstehen, muss in Dichters Lande gehen". Одначе вони вертають ся за рішенями твоїх сумлінь не до нашого правительства, а розпоряджають ся самі.

Президент Центр. Ради проф. М. Грушевський

заявив: В переговорах з Німцями є виразно заключено, що першим умовою добрих взаємовідносин повинно бути невтручуване в наші справи. І вчера вечера до мене явились представники германського уряду для розмови по економічних справах, я в присутности голови Ради міністрів і управляючого міністерством чужоземних справ заявив німецьким представникам, що сей наказ біда був виданий далтого, щоб розстроїти наші відносини.

Я осуджую рішучо наказ. Я [illegible], що наш уряд зуміє ужити заходів, щоб такі випадки більше не повторювались. Я гадаю, що наше голосовання не повинно реагувати так горячо, як наш товариш Одинець, і що уряд зуміє оборонити наш дальнійший мирний і культурний розвиток.

Дальший хід дискусії і резолюція

подані зі звідомлення Української Телеграфічної Агенції, виданого в числі з 19 с. м.

Одноголосний протест Ради.

[illegible] у німецьких військових кругах велике [illegible]. Представники німецької команди удали ся зараз до голови Центр. Ради [illegible] п. Грушевського, до президента міністрів Голубовича, до управителя міністерства заграничних справ Любинського і до визначнійших політичних провідників, стараючи ся ослабити вражіне враження приказу ген. Айхгорна. Між ин. вказували на те, що приказ поданий в "Київск. Мысли" невірно.

[illegible] Українська Телеграфічна Агенція розіслала 18 с. м.

"Поправний текст"

третьої точки приказу, яка звучить:

"Там, де селяни не можуть засіяти цілої землі і де ще є великі власники, вони повинні заняти ся засівами. **Сим не нарушують ся права на вільний поділ землі земельними комітетами.** Селяни в таких випадках не повинні перешкаджати засівам".

—o—

Чи сим інцидент оконечно полагоджено, не знаємо. В новім ряді відомость вчерашної "N. Lemb. Ztg." про уступлене Малої Ради видається неправдоподібною. Мала Рада є виконуючим відділом повної Ради, отже не може уступити, доки повна Рада не вибере новий виконуючий відділ. А повна Рада уступає 12 мая місця Установчим Зборам, отже уступлене Малої Ради в таких обставинах було би безпредметове.

З дискусії звернемо увагу на заяву міністра Ковалевського про корисний стан засівів.

Рівночасно вказуємо на те, на що вказували вже при инших нагодах: що українська державна власть вміє постояти в обороні державної суверенности Української Народної Республики.

—o—

"Діло"
(УТА.) Київ, 14 цвітня 1918.

На вчорашньому вечірному засіданю Малої Ради проводились суперечки по інтерпеляції українських с.-р. з приводу наказу німецького головнокомандуючого фельдмаршала Айхгорна що до засіву ланів. Суперечки мали гострий характер і всі промовці одноголосно зазначали, що подібні накази досягнуть як раз протилежних наслідків. Поле сповнить ся незасіяним. Свідомість хліба погрожуюче [illegible]. Всі промовці настоювали, що Ковалевський повинен взяти свою одставку.

ЯНКО (укр. соц.-рев.): В свобідну Україну одстояти власть на землю не може не заявить ся перед зверненою на гість до чужинців. Се видно з тексту самого наказу німецького генерала. Така політика ні до чого доброго не доведе. Я не бачу такої сили, яка моглаб примусити селян віддати наших засівів, худобу й реманент. Такі накази можуть викликати тільки велике обурення і розруху. Ті самі люди, які так палко розпинались за Неньку Україну угоді продати свою державу чужинцям, аби тільки зберегти свої маєтки і землі! І про них не будемо довго говорити. Нам треба заявити німецькому урядові, що всю свою законну хлібом купила ворогів української держави. (Тут пять рядків цензура сконфіскувала).

КОРЧИНСЬКИЙ (соц.-фед.): Ми завжди були проти соціялізації землі, але тут мова не про аґрарну реформу, а про реставрацію крупного землевласництва; ми хоча не ухвалювали земельної політики міністра Ковалевського, але при даному становищі ми [illegible] його одставки і будемо підтримувати уряд в його боротьбі з поміщиками і імперіалістами.

ЗАРУБІН (рос. соц.-рев.): Для нас було і раніш ясно, що германський уряд не допустить соціялізації землі. Вони мали таку мету: їм по перше потрібний хліб і по друге треба було росколоти і утворити ряд буферних держав із Росії. Все се ми передбачали раніш і тому пропонували не роздробляти Росії. Сучасне становище се помилка тих проводирів, які йшли по шляху роздроблення Росії. Єдине, що Германія могла дати Україні, се право писати по українськи на квитках про повернення землі українським поміщикам.

ПОРШ (укр. с.-д.): Ми обміркуємо зміст великої політичної ваги. Нема чого тепер говорити про єдність усього революційного фронту, посилаючись у бік єдиної-неділимої, а прямо поговоримо про єдиний революційний фронт на Україні. Наказ ударив не тільки по селянству, а окрім по інтересах центральних держав, бо він несе великий вплив в селянство і ми тоді навряд чи в силі будемо виконати умови договору про доставу центральним державам хліба. Коли на територіі України німецький суд судив наших громадян, то бувший міністер юстиції Ткаченко видав особливий наказ, що такі приговори німецького суду не підлягають виконанню. Те-ж повинен зробити й тепер міністер земельних справ, якому слід видати розпорядження про невиконання наказу генерала Айхгорна.

На пропозицію Порша столоцює таку резолюцію, яка одноголосно ухвалена:

"Мала Рада вислухавши пояснення міністра земельних справ на інтерпеляції в справі наказу фельдмаршала Айхгорна про засів ланів на Україні й заяву міністра про одставку, українська Центральна Рада бажає потрібним заявити і сказати, що німецькі військові покликані українським урядом для допомоги в справі заведення порядку на Україні лише у тих межах і напрямі, які будуть зазначені урядом Української Народньої Республики, що згідна самовільна втручення германської і австро-угорської воєнної команди в соціяльно-політичне і економічне жите України недопустиме, що такі втручання як згадані накази фельдмаршала Айхгорна можуть тільки дезорганізувати наше господарське жите зробити неможливим виконане тих економічних договорів між Українською Народньою Республикою і [illegible], котрі в сі дні виробляють ся і підписують ся представниками обидвох держав. Разом з тим Українська Центральна Рада, одхиляючи одставку міністра земельних справ, доручає міністрови земельних справ широко ознайомити всю людність України, що наказ фельдмаршала Айхгорна не повинен виконуватись, а міністрови закордонних справ силоє висловити протест проти наказу фельдмаршала Айхгорна як і иншого дотеперішнього самовільного втручання германсько-австро-угорських військових властий в соціяльно-політичні відносини на Україні, голові Ради Народних Міністрів зробити відповідну ноту берлінському і віденському урядам в справі сього наказу, й переходить до чергових справ".

("Діло", 24. 4. 1918).
Львів, 23 цвітня 1918.

Чому уступив граф Чернін? Дискусія на сю тему не втихає досі. Одні вказують причиною димісії гр. Черніна його полеміку з Клемансо. Він — мовляв — вплутав її непотрібно та вплутав у справу найважнїші сфери держави, зокрема корону. Гр. Чернін утруднив внутрішне політичне положене в державі — говорить другі; своєю промовою до відпоручників віденської ради міської він виявив бурю в таборі Чехів і південних Славян. До того з огляду на оповісті Поляків гр. Чернін остав ся би без більшости в австрійській делегації.

Все те правда і ні. Бо гр. Чернін оставав фактично in statu demissionis вже богато дальшіше перед своєю промовою до віденських міських радників і перед аферою з Клемансо. Його послідні слова і діла були подиктовані свідомістю близького відходу. Знав про него бувший міністер заграничних справ зараз після заключення берестейського договору в днях 9 лютого с. р. Стверджають се два віроіденні голоси, особливо замітні в дискусії про димісію гр. Черніна, які можна вважати не від автентичним по віденських питаня. Один з сих голосів се стаття органу віденської християнсько-суспільної, яка вважає ся найсильнійшою відпорою корони. Другий — се промова лідера тоїж самої політичної групи, кн. Ліхтенштайна, який остав в близьких відносинах до найвисших чинників в державі.

Розглядаючи причини, що зломили ся на уступлене гр. Черніна, пише "Райхспост": "Гр. Чернін уступив виключно з тої причини, що в воєнних питаннях він почував ріжницю між поглядами своїми і корони. Сі ріжниці думок відносили ся виключно до подробиць (Details) заграничної політики та не є вони вчорашні ні вчерашні, тільки повстали вже перед кількома місяцями. Так, на примір, полагоджене холмського питання стріну-ло ся з замітами о стільки, що гр. Чернін очевидно під напором тодішних відносин спричинив для монархії зайвій трудности, які бодай в части можна було обминути. Додатковий договір після берестейського мира — здаєть ся — був признанем гр. Черніна, що він не зробив всего, що міг зробити".

Те, що "Райхспост" обсловив загальними фразами, висказує зовсім відверто кн. Ліхтенштайн у своїй промові, виголошеній минулої суботи на віденських зборах католицьких робітників. "Послідна промова гр. Черніна — говорив голова християнсько-суспільної партії — перед відпоручниками міської ради Відня виявила його намір внести димісію, і широкі круги зрозуміли її як прощальний виступ міністра. Тільки загально вдергується ся хибний погляд про дійсну і одиноку причину його димісії. Гр. Чернін уступив, бо він не мав надії протягом короткого часу, який оставав йому до розпорядимости, довести до погоджння з Поляками, у яких берестейський договір викликав обурене. Гр. Чернін уступив з патріотичних мотивів, бо вважав свою особу перешкодою успішного ходу делегаційної сесії. Кождий з його наслідників буде могти лекше дати почин до так конечної, негайно потрібної угоди між Поляками і Українцями в холмській справі і многих спірних точках, та сю угоду швидко довершити.

"Я далекий від того — виводив кн. Ліхтенштайн дальше, — щоби з приводу поодиноких постанов берестейського договору робити закид гр. Черніному. Договір треба було заключити без проволікання, бо се був тільки **формальний мир**, після якого мали піти наші війська походом в далекі краї царської імперії, щоби освободити сусідів з нами народи від варварських злочинців".

Берестейський договір назвав кн. Ліхтенштайн тільки формальним договором. Се зазна в устах голови півофіціяльної партії, політика, що має звязки з дарськими кругами держави, особливо замітно і особливо многозначне. Тим важнійше, що складає її кн. Ліхтенштайн нині після ратифікації договору Німеччиною, Туреччиною і Болгарією, державами, звязаними з Австро - Угорщиною тісним союзом, що заключили мир разом і солідарно, та проголошує її в часі, коли наближаєть ся речинець додержаня мирових постанов Австро - Угорщиною.

Не наше діло входити в те, чи кн. Ліхтенштайн зробив добру прислугу державі й цілій монархії, відкриваючи заслону, що покривала австро-угорські дипльоматичні містерії, серед яких можливо родили ся замисли гр. Черніна перед днем 9 лютого с. р. Чи є в інтересі монархії, щоб весь політичний світ дізнав ся про те, що мирові договори мало би заключатись тільки для форми, щоб нею прикрити намір військового походу, а не для того, щоб додержати його змісту — се оставляємо також на боці. Вороги reservatio mentalis, хоч би й до пустити її у одного з контрагентів, Української Республики не обовязує.

Для нас важне, що нині деякими політичними кругами вважаєть ся берестейський договір тільки формальним. Се вказує на те, що вони бажали би такими чином увільнити себе від обовязку додержання всіх його постанов. Та для української держави і для нас берестейський договір важний вільно своїм політичним змістом, який вважаємо в його цілости ненарушимим і за який в потребі постоїть державна і недержавна Україна.

*) Послідніми днями наша редакція одержала много вятинків з старокраєвих часописий про початок німецької "господарки" на Україні, про скинене У. Ц. Ради та про насаджене на шию українського працюючого народа кайзерівського служальця Скоропадського. Матеріяли сі були нам вислані еще з початком місяця мая, але до нас дістались аж сего тижня, перейшовши через руки цензора. В виду того, що на американськім континенті не було досі взагалі ширших вістий про цілий той переворот на Україні, а тільки преса подавала всякі неясні телеграфічні уривки, ми містимо його в цілости. — Ред.

В КНИГАРНИ "РОБ. НАРОДА" МОЖНА НАБУТИ СЛІДУЮЧІ КНИЖКИ:

Історія Червоного Прапора — Дж. Бенгам	.10
Релігія Розуму — (Амерік)	.10
Робітницям Мати — Александра Коллонтай	.10
Біблія Капіталістів — П. Лафарг	.10
Жінка і соціяльне питаня — Мей Вуд Саймонс	.10
Організуйтесь — М. Бухарін	.10
Дорога до сьвідомости — А. Л.	.10
Галицькі погроми — М. Г. Цеглинський	.10
Червоний Кобзар — Збірка роб. пісень і поезій	.10
Робітнича Читанка, Часть II.	.10
Історія Дурної Корови — Гриць Щипавка	.10
Карл Маркс, його жите і наука — Еміль Генер	.15
Відокремлене Галичини — В. Левинський	.15
Соціялізм а Релігія — Д. Бориско	.15
Інквізиційні Суди з 11 образками	.15
Промова на суді — Др. Ф. Адлер	.15
Двоногий — Карль Евальд	.15
Хитра Механіка	.15
Розвиток соціялізму від утопії до науки — Фр. Енгельс	.15
Чому жінки жадають політичних прав — Дора Кнюшинська	.15
Інтернаціонал — А. Луначарський	.20
Нація як правна ідея й інтернаціонал — Др. Карл Ренер	.20
Як повстав Сьвіт? з додатком Старий Завіт В. Туша	.20
Народність і її початки — Карл Кавцкі	.25
Початки Релігії — Н. Андреев	.25
Комуністичний Маніфест — К. Маркс і Фр. Енгельс	.25
Початки Українського Соціялізму в Галичині — В. Левинський	.35
Короткий нечерк Соціялізму — М. Гілквіт	.35
Послідне поджене Бога по землі або Бог в революції	.35
Новітна Суспільність і Церква — Др. Теодор Бартошек	.35
В часи війни — Гр. Ф. Семешко	.40
Міжнародний соціялістичний і робітничий рух	.40
Нарис передісторичних подій з 30 образками	.40
Фільософія штуки — Г. Тен	.50
Селянство і Соціялдемократія — В. Левинський	.50
Царська Росія і українська справа — Вол. Левинський	.80
Робітничий Калєндар на рік 1918 з 130 фотографіями ріжних провідників і учених роб. кляси як також з фотографіями і історіями всіх відділів У.С.Д.П. в Канаді і У.Ф.С.П. в Америці	.50
Еволюція в образках — книжка, яка містить в собі найчистійшу есенцію науки Чарлса Дарвіна та його учеників. Хоч ся наука дуже висока, та її зрозуміє кождий навіть мало вчений, бо 193 образки пояснюють все дуже зрозуміло. — Кажуть, що людина повстала з малпи, чи правда се, чи ні, довідаетесь в "Еволюції в образках". — Ся книга розділена на шість розділів: I. — Прості приклади. II. — Астрономія. III. — Геольогія. IV. — Зоольогія (до савців). V. — Малпи та людина. VI. — Нарис прав еволюції. Ціна сеї так вартісної книжки лише	1.25

УВАГА: — Відділам нашої партії і книгарням даємо на книжках нашого видання значний опуст.

Посилайте замовлення впрост до:

Robotchyj Narod
BOX 3658 Sta. B. WINNIPEG, MAN. CAN.

Дайджест.

ЗЛОЧИНЦІ ПЕРЕД БОГОМ.

(Докінчене).

БОГ — Ах, ти підла, заморочена собако! Ти після злодійських законів боронив тих злодіїв, котрі забрали все в свої пазурі? Ти після тих законів сидів в грудя тих, котрі домагались хліба, щоб не згинути з голоду? Гинди на того робітника! Що він тобі завинив, що ти його так побив? Чиж він не мав таке саме право жити на землі як і ті, в котрих ти служиш? Забирай ся і ти в кут до своїх панів! Перше розкуй, одпин, сього робітника. (До Петра.) Петре, возьми від него ту зброю! (Петро відбирає зброю від жандарма. Жандарм розковує робітника, а самий йде і стає також за своїми панами).

БОГ — (до робітника) — Ну, що ти, нещасний скажеш на все те, що ті драби проти тебе на говорили?

РОБІТНИК — (оглянувшись довкола) — Господи! Прошу тебе, перемінь мене в крокодила, в змію або в гадину, в жабу, в мишу, в лиянка, в вовка. Кинь мене до пекла на саме дно. Зроби з мене чорта, люципера — лиш не дай мене більше між тих моїх братів по природі. Бо між ними жити, то вже не може бути нїде гірше на сьвіті. Чувесь самий, що вони говорили. Все забрали в свої руки, а нам бідним робітникам нема де і кого між ними жити.

БОГ — (похитує головою).

РОБІТНИК — (говорить дальше). — Наше робітниче жите є залежне від них, наша смерть також, навіть і мова. Ми не можемо говорити те, що думаємо. Неможемо їсти те, що ми виростили і що хочемо. Не можемо збратись в те, що ми також виробили. А всего ми навиробляли досить, досить ми набудували домів і не маємо де сидіти. При помочі нашої праці земля родить досить поживи — ми голодні. Ми побудували пароходи, паропльни і ріжного рода вози, проте ходимо пішки. Ми нашили одежі повні магазини — ходимо обдерті. В зимі покопували угля, нарубали дров — в зимі мерзнемо в непалених хатах... Вони заставляють нас виробляти кулі, багнети, армати, тюрми, шибениці і те все призначене проти нас. (Бог і Петро пожитують жалісно головами, робітник говорить дальше).

Коли ми навиробляємо досить всякого товару, а товар стоїть, бо ми не маємо за що його купити, хоч нам конечно його потрібно, — тоді вони замикають фабрики і не дають нам роботи. Ми не робимо і не маємо чим заплатити за мешкане. Тоді вони посилають сего жандарма, а він викидає нас на улицю. Коли ми опираємо ся, він забирає нас до тюрми. Коли ми голодні і обдерті йдемо просити роботи в тих панів, то вони не хотять нам її дати; коли ми дальше просимо, вони кличуть сього жандарма і він бере нас до тюрми. Ми ходимо улицями без роботи, голодні і обдерті, жандарм пошле нас ногами і бе отим оружам, що ми його виробили. Коли ми голодні йдемо по хліб до тих повних магазинів, щоб заспокоїти свій голод, жандарм забирає нас до тюрми. Коли пани не можуть погодитись за вироблені нашими руками богатства, тоді натровлюють нас одних на других, щоби ми мордували ся і такою дорогою рішали їх суперечку. Коли ми протестуємо проти того, жандарм забирає нас до тюрми. Коли для них забракне наших рук, а в нас деякі були старі і змучені та не могли робити, жандарм брав нас до тюрми. Коли хтось з робітників хотів відобрати собі жите, жандарм як побачив се, забирав до тюрми. Коли ми боролись за жите, жандарм брав нас також до тюрми. Коли ми, правду кажучи, випили часом з горя, жандарм брав нас до тюрми. Коли ми робили віча і протестували проти пітики, жандарм брав нас також до тюрми.

Коли ми навиробляємо досить всякого товару і він довший час стоїть в магазинах а ми ходимо голодні і обдерті, тоді вони одне палять, друге топлять і побирають гроші від асекураційних компаній. Коли хтось з нас запротестує проти того, жандарм забирає нас до тюрми.

З земних плодів виробляють ріжні отроюючі напитки, продають їх робітникам, котрі їх пють та затроюють свій ум, стають тупоумними, точно так-як панам потрібно. Потім кричать, що ми темні, пияки, лайдаки, нероби і т. п. Забирають нас до війська і там через кілька літ вчать як ми маємо убивати ворогів, себто робітників другої народности. В сей спосіб заплямують мілітаризм. Ми не маємо нічого окрім отсих (показує) десять пальців до роботи. Всі ми в кайданах їх проклятих, несправедливих законів... Ох, що діеть ся на землі за їх панованє, того я не в силі ані вказати, ані описати! Аж страшно подумати. Все, все — злодійське. Треба всі ті закони і весь лад кинути в огонь і перетопити на нове. Нічо ніхто не в силі відіти, щоб вигоїти нашу робітничу рану. Лише і лише той один огонь. (Віддихає).

БОГ — Так, так, занапастили сьвіт своїми панськими законами. Їх всі діла кроваві. Треба весь сьвіт перетопити, а в тім огни згорять всі злодії ненаситні, иншого виходу нема. Нічо не в силі те все поправити, не в силі ті злодюги дальше провадити свою підлу зажерту роботу і не в силі оперти ся тому огневи, що має спалити їх разом з їхними законами і визискуючим ладом. (До стоячих в куті): Ах, ви підла мерзото, на що ви вдались?! Нащо ви опоганили і рулиуєте сьвіт? Незадовго вже вибухне той огонь і пожере вас, ви проклятє кодло. Покайте ся поки час, щоб ви не гинули з тих рук, з котрих ви вічно жили. Щоб ті упосліджені, потоптані, заковані, опльовані, не осудили вас після ваших діл. (До Петра) — Петре, вижени їх за двері і поклич люципера, щоб забрав собі до пекла на вічні муки те проклятє насіне.

ПЕТРО — (палицею виганяє всіх чотирох за двері і кричить). — Гей! Чорте люципере! Забери собі отсих негідників до пекла! Але відразу йхай в пекло на дно і будь осторожний, щоб і твоє пекло від тебе не забрали, а вас всіх чортів своїми рабами не поробили. Бо вони вже перевисшили всіх чортів разом з пеклом. (В тій хвили чорти хапають всіх чотирох. Вони кричать, а їх голос чимраз слабне за брамою).

Конець.

ДО ЧЛЕНІВ У. С. Д. П. В КАНАДІ.

В виду того, що два кандидати на організатора нашої партії, т. є. т.т. Книжевич і Брилинський в послідній хвили відтягнули свої кандидатури, Е. К. з сим днем проголошує третього кандидата, тов. В. Н. Колісника на організатора нашої партії без жадного дальшого голосовання членства. Згадаємо, що резигнацію тов. Брилинського ми отримали того самого дня що були вислані бальоти і тому злишним буде голосувати, бо тов. В. Н. Колісник зістав вибраний через акламацію. Тов. В. Н. Колісник перебирає на себе обовязок організатора почавши від сего проголошення.

Екз. Ком. У. С. Д. П.

Гарні Убрання
УКРАЇН. КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

[illegible]

S. Tyszkiewicz The Merchant Tailor
354 MAIN ST., WINNIPEG. Phone St. John 163.

ПОМОЖІМ ТОВ. МІХНЕВИЧОВИ!

Bimiiner, Man.

Дорогі Товариші і Товаришки!

В ч. 72 "Р. Н." є поміщена відозва т-ки Анастазії Міхневич в справі несення помочі її мужови, засудженому властями на 3 роки тюрми або $3.000 кари.

Я мав нагоду бути з т. Міхневичом в Судбурах, коли я був на організації. Се є щирий товариш, котрий віддав би своє житє за поневолений народ.

Тому нашим сьвятим обовязком є зложити сих $3,000.00. Бути на волі т. Міхневичови, се значить вратувати його і так вже марне житє, котре він змарнував по капіталістичних фабриках.

Тому складайте всі як один свої датки на визвіл т. Міхневича!

Ваш в борбі за соціалізм,

М. Кивкович.

Ормсайд, Саск.

Тут живе всего число українських фармерів, виходців з Галичини і Буковини. Сі фармері не бідні, а в дійсності то таки зовсім бідні. Коли загадати кому з них про яку організацію або інституцію, то можна почути від них думку нерозумну відповідь, як напр.: На що мені якісь там організації? Що мені та організація дасть? Богачем не стану, ая буду в організації або буду давати гроші на ані ні... От таке можна почути від наших людей. А коли люди згадати їм за соціалістичні-червоноприйм, котрі сіють темноту між працюючим народом, котрі страшать фармерів та робітників неким, котрого самі не боять ся, котрі насильно замикають на нас сіти, від котрих тиснуть наші предки від давних часів, тоді можна також почути дотепний відповідь. Тоді они лають такого чоловіка най [illegible] словами. Такого чоловіка они уважають за найбільше проклятого на сім сьвіті. Чому так оно є? Тому, що там темнота взяла верх, тому, що працюючий народ спить сим вікові сном. А крайний час, щоби працюючий народ всюди пробудив ся з того твердого сну, і пізнав де правда, а де кривда, та боров ся за свою долю.

Робочий Фармер.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА УКР.-РОБ. ДІМ В ВІННІПЕГУ.

Місиел, Б. К.

На руки т. М. Поповича зложили слідуючі товариші:

В. Коваунак	$25.00
С. Гуцуляк	10.00
М. Андрійчук	10.00
Ф. Андрійчук	10.00
Ол. Федорчук	10.00
А. Гойсашок	10.00
В. Шевчук	5.00
Н. Дигальман	5.00
Ю. Фоник	5.00
В. Андрійчук	5.00
Н. Войцеховський	5.00
Я. Костюк	5.00
С. Гарматик	5.00
І. Тимчук	5.00
Д. Циганчук	5.00
Г. Палкий	5.00
Н. Адам	5.00
Ф. Михайлюк	5.00
Д. Мунчук	5.00
М. Федорук	5.00
Н. Мірка	5.00
Ф. Суховірський	3.00
Н. Городецкий	2.50
А. Костащук	2.00
Д. Саветун	2.00
Ян Добіш (Поляк)	1.00
Юзеф Добіш (Поляк)	1.00
І. Морріс	1.00
І. Авдеів	1.00
С. Панкратов	1.00
В. Пітик	1.00
І. Сак	1.00
І. Хабаба	1.00
М. Мацюк	1.00
Я. Лукавецкий (з Nalal, В. С.)	1.00
Н. Данилович	.25
Разом	$169.75
З концерту і забави вплинуло	131.10
Цеголок і карток продано за	30.00
Загальна сума	$330.75

Ферні, Б. К.

На руки т. М. Поповича зложили слідуючі тт.:

Ів. Григірчук	$20.00
М. Міщук	10.00
Д. Турин	15.00
Н. Ткачук	10.00
В. Коновальчук	10.00
В. Несторук	10.00
Н. Стефанишин	10.00
Д. Василишин	10.00
Н. Никифорук	10.00
В. Мойсюк	10.00
Ів. Шевченко	10.00
С. Мороз	10.00
П. Стехик	10.00
Н. Гриднук	10.00
П. Литвин	6.00
Т-ка Д. Борщнюк (з Колмен, Альта.)	5.00
В. Григірчук	5.00
Л. Кулинй	5.00
Н. Іванов	5.00
Д. Семенчук	5.00
З. Коваленко	5.00
О. Гречан	5.00
Н. Василишин	5.00
Ів. Макар	5.00
М. Хома	5.00
В. Телешко	5.00
Я. Макар	5.00
М. Микитюк	4.00
Разом	$235.00
З концерту і забави	35.00
Цеголок продано на	54.50
Карток прод. на	7.50
Загальна сума	$332.00

Bearfermont, Ont.

Тов. С. Андрійчук зібрав на У. Р. Д. від слід. тт.:

І. Побийбаба	$4.00
І. Бацуцкий	3.00
П. Бучка	2.00
А. Шмігельскі	2.00
Я. Міклоскі	2.00
А. Черванюк	1.00
Ф. Кравцун	1.00
Т. Вітович	1.00
Я. Коваль	1.00
І. Максимович	1.00
Н. Підгірний	1.00
Н. Максимчук	1.00
Ю. Гуцол	1.00
М. Ремский	1.00
Разом	$22.00

Bimiiner, Man.

Тов. М. Стиренко зібрав на забаві від слід. тт.:

Ів. Коломиш	$1.00
Дм. Лицар	1.00
Петро Гута	1.00
Т. Бобик	1.00
В. Харук	1.00
Гр. Білеус	1.00
Катерина Довгань	1.00
Кирило Гаврищак	1.00
Мих. Комаровскі	1.00
Юрко Довгань	1.00
Дениc Білеус	1.00
М. Стиренко	1.00
Разом	$12.00

Ботлер, Ман.

На лісту ч. 99 зібрав т. Л. Лизун від слід. тт.:

Д. Лизун	4.00
Л. Лизун	2.00
П. Атаманчук	1.00
І. Лизун	1.00
Разом	$8.00

Портедж ла Прері, Ман.

На руки т. Ів. Тимошика зложили слід. тт.:

Гр. Гарук	$5.00
П. Ляшук	5.00
Разом	$10.00

Мих. Чоботич, Оттава	$10.00
Г. Рутка, Ванкувер, Б.К.	$10.00
Тов. С. Костюк з Ормсайд, Саск. зібрав	$5.50
Дм. Дертак, Bimiiner Біч Ман.	$5.00

СПРОСТОВАННЯ.

Між жертводавцями в Портедж ла Прері, Ман. було подано: Н. Горбець, мало бути Н. Горбеч; б. под. В. Фидак, м. б. В. Федак; б. под. Б. Минзак, м. б. В. Минзак; б. под. Р. Кайзр, м. б. П. Кайзер; б. под. Б. Осадчук, м. б. В. Осадчук.

Між жертводавцями з Бруль Майнс, Альта. було подано Джон Пуд, мав бути Іван Пудий.

ФІНАНСОВЕ СПРАВОЗДАНЄ БУДОВИ УКР. РОБ. ДОМУ.

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1918.

Приходи:	
Жертви	$5,918.50
З продажі цеголок і карток У. Р. Д.	115.00
З ріжних підприємств	177.90
Разом	$6,211.40
Розходи:	
Платня робітникам	$2,331.70
Пісок, шутер, вапно і цемент	1,277.15
Камінь	597.00
Цегла	574.60
Дошки	542.99
Зеліво (на верх будинку (завдаток)	509.00
Впускане каналу і матеріял до него (на ден.)	200.00
Дрібні розходи: видатки на "ком. бали", почт. марки, друк, папір, фарба, щітки, цьвяхи, розліпл. огол. і ин.	88.34
Адвокатові за роботу в ріжних справах У.Р.Д.	76.74
Шини на підлогу коло сцени	51.18
Дроти під підлогу в цемент і на вікна в друкарни	38.75
Кати У. Р. Д. до пом. в "Роб. Народі"	20.85
Вода	14.64
Смола	9.75
Разом	$6,321.70
Загальний прихід	$6,211.40
" розхід	6,321.70
Недобір	$110.30
Недобір з мин. міс.	1,913.50
Разом недобору	$2,023.80

ЗАМІТКА: — Весь недобір, який був і є в справозданях фінансових будови Укр. Роб. Дому покриваєть ся позичкою, яку Укр. Роб. Дім затягнув в своїх членів на ріжні терміни без жадного процєнту. Загальну суму затягненої позички на будову Укр. Роб. Дому в своїх членів проголосить ся при скінченю его будови.

Контрольна комісія У. Р. Д.:
Д. Мойсюк,
В-на Осадчукова,
П. Паюк.

ФІНАНСОВЕ СПРАВОЗДАНЄ ЕКЗ. КОМ. У.С.Д.П. В КАНАДІ.

за час від 15-го червня 1918 до 31-го серпня 1918.

ЧЕРВЕНЬ

Приходи:	
Готівка з мин. справ.	$210.53
Партійні стемплі	20.00
Легітимації	3.00
Стемплі орг. фонду	4.00
Партійні значки	10.00
Разом	$247.53
Розходи:	
Позичка "Р. Н."	$153.62
Почтові марки	2.00
За папір і друк констит.	48.80
Платня секретаря	10.00
Разом	$214.42
Приходи	$247.53
Розходи	214.42
Готівка на міс. липень	$33.11

ЛИПЕНЬ

Приходи:	
Готівка з попередн. міс.	$33.11
Партійні стемплі	95.00
Легітимації	5.00
Конституції	20.00
Дрібні приходи	0.75
Вільні члени (міс. вкл.)	4.00
Партійні значки	27.00
На покритє кошту з'їзду	40.00
Зворот частини довгу від "Р. Н."	22.00
Разом	$252.86
Розходи:	
Партійні стемплі	$50.00
Почтові марки	5.50
Платня секретаря	20.00
За окладинки і оправлене конституцій	19.50
Дрібні розходи	8.85
Разом	$103.85
Приходи	$252.86
Розходи	103.85
Готівка на міс. серпень	$149.01

СЕРПЕНЬ

Приходи:	
Готівка з попер. міс.	$149.01
Партійні стемплі	35.00
Конституції	30.50
Печатка для від. в Корбін	2.50
Партійні значки	17.00
Вільні члени	2.50
За папір до писання для відділів і членів партії	21.00
Позичка від С. О. К.	100.00
Разом	$357.51
Розходи:	
Почтові марки	$5.85
Платня секретаря	20.00
Дрібні розходи	2.00
За парт. відзнаки	125.00
Разом	$152.85
Приходи	$357.51
Розходи	152.85
Готівка на міс. вересень	$204.66

Д. Мойсюк, секр.

ПОШУКУЮ

свого товариша Михайла Лукашевича, з села Іванець, пов. Сянтин, Галичина. В р. 1915 він перебував в Мерів, Б. К. Хто би про него знав або він сам, прошу зголосити ся на слідуючу адресу:

P. Wakaluk
BRULE MINE, ALTA.

73)

ПОШУКУЮ

свого брата Івана Хомінского, з села Доровинців, пов. Заставна, Буковина. Хто би про него знав або він самий, нехай зголосить ся на адресу:

John Chomisky
53 Sackville St.
GUELPH, ONT.

73)

ПОШУКУЮ

в дуже важній справі Михайла Шегду. Він виїхав з Форт Вилліам, Онт. до Драйден, Онт. до роботи вже около чотири місяці. Хто би про него знав або він сам, хай дасть знати на адресу:

M. Pidskalny
1312 Crawford Ave.
West Fort William, Ont.

74)

Нові Книжки.

Кобзар Т. Шевченка	2.25
Сповідь божевого царя	.35
Захар Беркут	.50
Любов. — Л. Толстой	.10
Історія України-Руси — Проф. Грушевського	2.00
Чи чоловік має душу?	.10
В неділю рано зїлє копала	.75
Зачарована княжна (Царівна і Вестална)	.35
60.000 миль під водою	1.00
Дівоцька справа	.25
Герой капіталу	.30
Робітничі пісні	.25
За землю і волю	.35

Замовлення висилайте на адресу:

SKLAD KNYZOK
P. O. Box 3668 Sta. B.
Winnipeg, Man.

НАЙСТАРША УКР. ГОСТИННИЦЯ

М. Гаврисишина
містить ся при
267 СЕЛКІРК ЕВНЮ
ВІННІПЕГ.

Кождий, хто хоче м'єсти смачну їду на старокраєвий спосіб,— най загостить бодай раз до мене, а певно буде вповні вдоволений і своїх товаришів до мене вишле.

Крім смачних потрав в нашій гостинниці (та ресторанів отвореро до другої години в ночі) дістанете ще найліпші напитки, овочі і всілякі перекуски.

Маю ріжні цигара, цигаретли і тютюн.

Для тих, що приїдуть з провінції, маю помешкані приміщення (кімнати) по помешкані українських цінах.

ПАМЯТАЙТЕ НА АДРЕСУ:
267 SELKIRK AVE.
WINNIPEG, MAN.

Телефон: St. John 108.

"ІСТОРІЯ ЦІЛОГО СЬВІТА"

Повідомленє.

Просьвітне Товариство ім. М. Павлика в Торонто приступило до видання капітальної праці історика Д. Ж. Н. Лариеда п. н.

"ІСТОРІЯ ЦІЛОГО СЬВІТА"
або
"Шістьдесять століть житя людства".

Є се найновійша історія в сьвіті. Переклад з англійського видання з 1915 р., що містить в собі літопись від найдавнійшого часу аж до початку теперішної війни. Се не є підручник для молодіжи середних шкіл, який був виданий в Галичині під пильним оком австрійської цензури, але дійсна "Історія цілого сьвіта", написана в свобідним демократичнім дусі для тих, що хочуть і стараються самі себе просьвітити. "Історія цілого сьвіта" вийде в 6-ох томах і буде містити в собі поверх 1.500 сторінок.

По близші інформації просимо інтересованих удаватись листовно на помищу адресу:

The M. Pavlik Memory Ed. S-ty.
Box 420, Toronto, Ont.

"УКР. НАР. КАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНІ, МАН.

дає своїм членам на випадок хороби запомогу по $7.00 через перших 12 тижнів і половину тої суми через других 12 тижнів вже після 3 місяців членської приналежности; виплачує посмертного $300.00 після року членської приналежности.

ЖЕНЩИНИ-ЧЛЕНКИНИ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ В ЧАСІ ПОЛОГОВОЇ СЛАБОСТИ.

Членська вкладка виносить лише 50 ц. місячно.

Інформації і статути можна дістати в льокали "Читальні ім. Т. Шевченка", де У. Н. К. Х. відбуває свої місячні збори кождого другого четверга вечером, або в секретаря:

Mykola Hamilsky
Box 221. Transcona, Man.

НАЙБІЛЬШИЙ ШКЛЯР

Виробляю ріжного рода рами. Робота першої класи. Побільшуваня фотографій є моєю спеціяльностию. За роботу гарантую.

Замовлення з провінції залагоджую найточнійше.

Великий склад шкла до вікон і зеркал. Ціни умірковані!

П. КОНИ.
868 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА
УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на
160 HIGGINS AVE.

Хто лиш хоче бути по модному обстриженний та старанно обголений нехай зайде до нас. Наша адреса:

160 HIGGINS AVE.
в другім бльоку на полудне від Сіпіарської стації.

Я. Шостаїк, властитель.

Перший і одинокий в українській мові каталог
БАЙСИКЛІВ І ПРИЛАДІВ

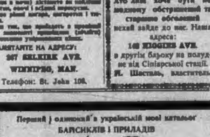

Всі, хто потребує байсиклів або приладів до них, повинні написати сейчас до:

GENERAL REPAIR SHOP & BICYCLE STORE
808 Main St. Winnipeg, Man.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ СВІЙ "Р. Н."!

Нарешті українські читачі мають те, чого довго вичікували!

Еволюція в образках

Вийшла з друку

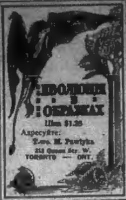

[illegible]

Се — Еволюція в образках [illegible]

сто девятьдесять і три образки

[illegible]

Еволюції в образках

[illegible]

ГОЛОВНИЙ СКЛАД
PROSWITNE TOWARYSTWO im. M. PAWLYKA.
BOX 420 TORONTO., ONT. CANADA.

ПОКУПАЙТЕ
РІГАЛ ВУГЛЯ

Є се знаменитий вугіль для домашнього ужитку.
Неріжнаний для формейсів, кухонь і печий.

Продає ся в трох гатунках:
"LUMP — STOVE — NUT"

D. D. WOOD & SONS, Ltd.

Офіс і склад: ROSS & ARLINGTON STS. Телефон: GARRY 2600

Вугіль "Рігал" не кришить ся, не робить сажі ані пилу. Горить цілу ніч.

ДОМАШНА АПТИКА

ПІД ЗАРЯДОМ Др. І. К. ПАЗДРІЯ
ВИРОБИЛА СЛІДУЮЧІ ЛІКИ:

[illegible]

Адреса:
DR. I. C. PAZDRIY
363 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

Була і буде
ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Заснована 1908 р.
Я. Г. КІММЕЛЬ, нотар.

Виробляємо всякі урядові контракти староєкраїні і тутешні. Виробляємо процеси. Асекуруємо від огню. Продаємо шифкарти до Европи і назад. Пересилаємо гроші до всіх частий сьвіта. Купуємо, продаємо і міняємо лоти, доми і фарми. Колектуємо довги через суд.

СВІЙ ДО СВОГО!

Всяку переписку переводимо в українській мові. Адресуйте:

J G. KIMMEL &Co. 834 Main St. WINNIPEG.MAN

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ З ЕДМОНТОНУ І ОКОЛИЦІ.

Коли хочете мати гарні і нової моди сути, то приходіть або пишіть до КРАВЕЦЬКОЇ РОБІТНІ Д. ПРОНЮКА на розі улиць Джеспер Іст і Кінистин, а будьте певні, що будете вдоволені так з нашої роботи як і з цін. Переконайте ся про се від тих, що вже мають сути від нас.

Тепер якраз пора замовити собі гарний сут, поки наша робітня свобідніща і поки ціни не пішли в гору. До того тепер ще й маємо дуже гарні і ріжного рода матерії на суте, спеціяльно на осінь.

Користайте-ж з нагоди поки час.

Приходіть або пишіть до:

The Expert Tailor
GIBSON BLOCK
9606 JASPER EAST
Edmonton, Alta.

Властитель: Дмитро Пронюк Телефон: 2823.